

ПРИОРИТЕТНА ОС I „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ”

ПОДПРИОРИТЕТ 1.1 „ЕФЕКТИВНА СТРУКТУРА НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ”

В рамките на подприоритет 1.1 до момента са отворени следните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

По процедура BG051PO002/07/1.1-01, която е открита през 2007 г., през м. март 2009 г. приключи изпълнението на проект „Разработване и прилагане на Единна методология за функционален анализ на административните структури” с бенефициент Министерството на държавната администрация и административната реформа. Проектът е реализиран в периода 27.12.2007 г. – 20.03.2009 г. По него е извършен Анализ на законодателството относно организационното структуриране на българската администрация. Направен е преглед на общите и специализираните закони, регламентиращи структурирането на администрацията, както и на 100 устройствени правилника на централни и териториални администрации. Анализирани са и влиянието на членството в ЕС и на политиките на ЕК върху функционирането и организационното структуриране на националните администрации. Изведени са добрите практики при провеждането на функционален анализ във Великобритания, Холандия и Латвия.

Основният резултат от проекта е разработената **Единна методология за провеждането на функционален анализ в държавната администрация и Наръчник за нейното изпълнение**. Единната методология представя:

- Описание на функционалния анализ – същност, цели и резултати;
- Етапи на функционалния анализ;
- Описание на методите за изготвяне на функционален анализ;
- Наръчникът е предназначен за подпомагане на екипите, които ще извършват функционален анализ в административните структури.

Чрез същия проект надеждността и адаптивността на Единната методология е проверена посредством практическото провеждане на всички етапи на функционалния анализ в **10 администрации**: Министерство на финансите, Агенция за държавна финансова инспекция, Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози, Държавна агенция по туризъм, Държавна комисия по хазарта, Национален студентски дом, Областна администрация Габрово, **Общинска администрация Сливен, Общинска администрация Пловдив, Общинска администрация Костенец**. Обхванати са както централни, така и областни и общински администрации, като в списъка има и големи, и малки администрации. Настоящата процедура се базира на резултатите от този проект.

През **април 2010 г.** е обявена **втора процедура** за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **по подприоритет 1.1**, бюджетна линия BG051PO002/10/1.1-02, за конкретен бенефициент **Администрацията на Министерския съвет**. Програмирането на тази процедура се базира на идеята, че след създаването и тестването на **Единната методология за функционален анализ** в администрацията следващата логична стъпка е **прилагането на този успешен продукт в максимално широк кръг администрации**. С това се цели налагането на устойчивост както на провежданата реформа, така и на постигнатите по ОПАК резултати. По тази втора процедура по подприоритет 1.1 е в изпълнение **проект** на Администрацията на Министерския съвет с наименование „Провеждане на оптимизация в държавни институции”. В него целева група е администрацията на централно и териториално ниво, в частност **администрациите НЗОК и НОИ**. По този проект се реализират следните дейности:

- Извършване на сравнителен анализ на модела на управление и организационно структуриране на целевите институции със структурата и моделите в други страни членки;
- Преглед на функциите и дейностите на структурите на целевите институции за елиминиране на дублиращи се функции, премахване на нетипични функции и дейности, обединяване на звена и др.;

- Преглед на ефективността и ефикасността на структурата на целевите институции;
- Препоръки за реорганизацията на структурата на целевите институции спрямо добрите практики.

Третата процедура с бюджетна линия BG051PO002/11/1.1-03 е отворена през м. март 2011 г. Нейните цели са:

- Преструктуриране на администрации, подпомагащи органите на изпълнителната власт, които работят съвместно при реализацията на дадена политика;
- Оптимизиране на структурата и организационно развитие за повишаване ефективността и ефикасността и за избягване на дублиращи се функции на административни структури на централно ниво, както и на териториалните звена на централната изпълнителна власт.

По процедурата са сключени три договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с Държавна агенция „Архиви”, Българската агенция за безопасност на храните и Министерството на образованието, младежта и науката.

През 2012 г. в рамките на подприоритета са отворени **три процедури**: процедура с бюджетна линия **BG051PO002/12/1.1-04**, насочена към общинските администрации; с бюджетна линия **BG051PO002/12/1.1-05**, насочена към централните администрации; и с бюджетна линия **BG051PO002/12/1.1-06** за конкретния бенефициент Администрацията на Министерския съвет (АМС).

Целта на процедурата за общинските администрации е оптимизиране на структурата на общинските администрации за постигане на по-голяма ефективност и избягване на дублиращи се функции. Одобрени за финансиране са 62 от подадените 65 проектни предложения, като поради засиления интерес на кандидатите и наличието на голям брой качествени проектни предложения Управляващият орган увеличи с 3,3 млн. лв. максималния размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата до 8,3 млн. лв.

В рамките на процедурата за централни администрации, фокусирана върху оптимизиране на структурите на администрации, натоварени с контролни функции за постигане на по-голяма ефективност и избягване на дублиращи се функции, както и оптимизиране на структурите на други централни администрации за постигане на по-голяма ефективност и избягване на дублиращи се функции, бяха одобрени за финансиране 7 от подадените проектни предложения.

По процедура с бюджетна линия BG051PO002/12/1.1-06 е подадено проектно предложение на АМС. Като резултат от него се очаква да бъде изградена Интегрирана информационна система за нуждите на държавната администрация с оглед повишаване на откритостта и предвидимостта на администрацията, подобряване на нейната достъпност, механизмите за координация и управлението на човешките ресурси.

Седмата процедура BG051PO002/13/1.1-07 е насочена към надграждане и продължение на вече постигнатите резултати в рамките на предходни процедури по подприоритет 1.1 и се явява логично продължение на усилията за прилагане на Единната методология за функционален анализ и осигуряване на организационното развитие на административните структури на всички нива. Тя се фокусира отново върху общинските администрации, тъй като процесът на реорганизиране на общинските структури се нуждае от подкрепа, включително по линия на ОПАК.

ПОДПРИОРИТЕТ 1.2 „ПРОЗРАЧНА И ПОЧТЕНА ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ”

До момента по подприоритет 1.2 са обявени следните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

През 2007 г. е обявена **процедура за директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ за конкретни бенефициенти. По нея е сключен един договор с бенефициент МДААР,

чието изпълнение е приключило. През 2008 г. са обявени: **една процедура за директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ за конкретни бенефициенти и **две открити процедури на конкурентен подбор** с определен срок за централната, областната и общинските администрации и за структурите на гражданското общество. По трите процедури са сключени общо 52 договора, като два от тях са с конкретни бенефициенти.

Някои от по-важните **резултати, постигнати** по гореспоменатите проекти, са както следва:

- По проект **„Ефективният контрол – залог за „умна“, компетентна и професионална администрация” на МДААР**: Проучени добри практики на осем европейски държави и набрана информация за прилагането им в контролната дейност в българската държавна администрация; разработен анализ на контролните звена на проучените администрации и разработен доклад с конкретни решения за адаптация и прилагане на работещи модели за засилване на капацитета на звеното за външен (хоризонтален) контрол за държавната администрация; изготвена и внедрена Методика за контрол в администрацията на всички нива; разработен Наръчник за контролна дейност на звеното за външен (хоризонтален) контрол; проведено обучение за внедряване на Методиката по целеви групи; изготвени предложения за промяна на законодателството за държавната служба в областта на контрола в администрацията.
- По проект **„Подобряване на вътрешния административен контрол върху дейността на администрацията” на дирекция „Главен инспекторат” към МС**: изготвени предложения за законодателни промени в Закона за администрацията (ЗА) въз основа на направен пълен анализ на административния капацитет на инспекторатите по чл. 46 и 46а от ЗА, с цел по-висока ефективност на работата им; изработени Единни стандарти за работа на инспекторатите, целящи повишаване на качеството на контролната дейност на инспекторатите и Доклад с конкретни предложения, в който някои от по-важните части са: Етични норми на поведение. Планиране на дейностите; Ефективност на дейността; Обобщени предложения и препоръки за подобряване на работата на инспекторатите; Подобряване на нормативната уредба на вътрешния инспекторски контрол на администрацията; Внедряване на система за контрол на качеството на инспекторската дейност и Единни стандарти за инспекторска дейност; Интегриран подход на управление на инспекторския състав; Конкретни предложения и препоръки за подобряване на работата на инспекторатите. По проекта също така са разработени предложения и препоръки за необходимостта и начините за засилване на координиращата функция и подобряване партньорството и взаимодействието между инспекторатите в централната изпълнителна власт на Република България, които са направени въз основа на извършен анализ и проучване на опита на други държави членки; разработени са три печатни издания – „Анализи и доклади относно вътрешния административен контрол върху дейността на администрацията”; „Учебно помагало за осъществяване на вътрешен административен контрол”; „Европейски опит относно вътрешния административен контрол”.
- По проект **„Прилагане на принципите на добро управление в местната власт” на Омбудсмана на Република България**: изготвени препоръки на националния омбудсман към местната власт за прилагане на принципите на добро управление, приети с официален акт. Документът е озаглавен „Ново качество на живот в общините – доброто управление зачита правата на хората”, издаден в тираж от 2500 бр. и разпространени както сред представители на държавната администрация, така и до организации на гражданското общество, имащи пряко отношение към проблемите на местното самоуправление (проведени три регионални срещи, обхващащи шестте района за планиране с цел разпространение на препоръките, във формулирането на които са взели участие 443 души). По проекта също така е разработен и отпечатан в 3000 бр. и разпространен „Наръчник за прилагане на принципите на добро управление в местната власт”. Създадена е и Методика за оценка на доброто управление в общините, тествана в 19 пилотни общински администрации, като за работа с нея е

проведено обучение на 19 координатори от пилотните общини и бяха проведени три работни срещи с общо 342 участници. Друг резултат от изпълнението на проекта е изработена Методика за измерване на Индекс на доброто управление в местната власт, използвана при провеждането на две измервания. На базата на извършен анализ на нормативната уредба на местните обществени посредници бяха изработени, внесени в Народното събрание и разпространени до всички български общини препоръки на омбудсмана на Република България за гарантиране на независимостта и подобряване на капацитета на местните обществени посредници с формулирани 15 конкретни препоръки за нормативни изменения. Бяха изготвени и публикувани в дискуссионния форум на новоизработен сайт на Омбудсмана три тематични публикации, посветени на практиката по защита на правата на гражданите в ключови области от управлението на общините – „Въздействие върху местната нормативна уредба”, „Социални услуги, предоставяни от общините” и „Проблеми на собствеността”.

През м. май 2008 г. по подприоритет 1.2 е обявена **отрита процедура BG051PO002/08/1.2-04 за централни, областни и общински администратори**. За тази процедура може да се обобщи, че е повишена прозрачността на администрацията, подобрен е достъпът до информация чрез нови канали и инструменти (киоски, Интернет страници, наръчници и т.н.); повишено е качеството на представяната информация (актуализация, подреждане по теми, ползватели – в наръчниците и т.н.); подобрени са каналите за обратна връзка, както и за повишаване на административната отговорност (чрез Интернет страниците, механизмите за сигнали и жалби); подобро е управлението на риска в администрацията.

Резюметата на проектите по гореизброените процедури са достъпни на Интернет сайта на ОПАК: www.opac.government.bg

По процедура **BG051PO002/11/1.2-05 за Министерството на финансите** специфичната цел на подприоритета се постига посредством две подцели:

Основните резултати, свързани с изпълнението на тази процедура, ще бъдат създаване на програми за специализирано сертифицирано обучение по антикорупционни практики за служителите с контролни функции, както и разработване на програми за специализирано сертифицирано обучение по антикорупционни практики, които да обхванат останалите служители в администрацията, разработване и въвеждане на програми за осигуряване на качеството на одитната дейност в Звената за вътрешен одит от публичния сектор, включващи вътрешни и външни оценки на качеството и др. Сред акцентите на процедурата ще бъде и **ролята на вътрешния и външен контрол за противодействие на корупционните явления в администрацията**.

ПОДПРИОРИТЕТ 1.3 „ЕФЕКТИВНА КООРДИНАЦИЯ И ПАРТНЬОРСТВО ПРИ РАЗРАБОТВАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКИ”

В рамките на **подприоритет 1.3** досега са отворени **следните процедури** за подобряване на процеса на разработване и прилагане на политики в партньорство и координация с всички заинтересовани страни.

По процедура с бюджетна линия **BG051PO002/08/1.3-02**, която е за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, са реализирани **5 проекта на Администрацията на Министерския съвет** в периода юли 2008 г. – юли 2009 г.:

Наименование на проекта	Стойност в лева
Съвместни действия за по-добри резултати – усъвършенстване на координацията в държавната администрация	599 089,00
Усъвършенстване на координацията за изпълнение на задълженията, произтичащи от членството на Република България в ЕС	692 019,00

Ефективност, целенасоченост и публичност при подготовката и изпълнението на политики за развитие и проекти с международно финансиране	1 082 394,00
За по-добро обществено управление: институционализиране на процеса по оценка на въздействието в държавната администрация	2 314 137,00
Ефективно взаимодействие между органите на държавната администрация с оглед защитата на правата и интересите на Република България във връзка с осъществяване на процесуалното представителство пред съдебните институции на Европейския съюз	644 775,40

- Чрез проект **„Съвместни действия за по-добри резултати – усъвършенстване на координацията в държавната администрация”** са усъвършенствани междуведомствените механизми за координация при разработване и изпълнение на хоризонтални и междусекторни политики. Най-важните резултати от него са: идентифицирането на консултативните съвети в зависимост от техния състав и функции; усъвършенстване на нормативната уредба и практиките на консултативните съвети за оптимизиране на консултативните механизми; създаване на Портал за консултативните съвети с цел подобряването на тяхната дейност – www.saveti.government.bg.
- Целева група на проект **„Усъвършенстване на координацията за изпълнение на задълженията, произтичащи от членството на Република България в ЕС”** е държавната администрация както на централно, така и на общинско ниво. Резултатите от него водят до подобряване на координацията и взаимодействието в досъдебната фаза на процедурата за нарушение по чл. 226 и чл. от Договора за Европейския съюз (ДЕО).
- По проект **„Ефективност, целенасоченост и публичност при подготовката и изпълнението на политики за развитие и проекти с международно финансиране”** е извършен преглед на международните практики и е изготвен анализ на съществуващата система и механизмите за планиране на средства, управление и мониторинг на изпълнението на политиките за развитие и проекти с международно финансиране. Разработена е стратегия за усъвършенстване на посочените механизми. Създаден е и е разпространен Наръчник на процедурите за координация на политиките за развитие; проведени са обучения на 750 служители от централните и общинските администрации. Съществуващата информационна система за международно сътрудничество е трансформирана в Информационна система за планиране и управление, която осигурява основната функционалност на процесите по програмиране, управление и оценка на мерките за изпълнение на националните политики за развитие. Този проект подпомага органите на държавната власт да координират дейността си за осъществяването на единна държавна политика на централно, областно и общинско ниво чрез утвърждаването на ефективни механизми за координация, консултация и партньорство при синхронизирането на финансовата помощ с правителствените приоритети.
- Проект **„За по-добро обществено управление: институционализиране на процеса по оценка на въздействието в държавната администрация”** надгражда постигнатото по проект по Програма ФАР BG2006/018-343.09.04 „Укрепване капацитета на структурите на българското правителство за мониторинг и анализ на важни политически въпроси и изработване на последователни стратегически решения”. Чрез него е изградена основата за извършването на оценки на въздействието в България. Създадена е платформата за участие на структурите на гражданското общество в процесите на разработване на политики и законодателство чрез участие на Портала за обществени консултации www.strategy.bg. **Най-важният резултат от проекта се състои в разработването и приемането на методология, формуляри и ръководство за оценка на въздействието в Република България.** Извършени са

- първите официални оценки на въздействието (7 предварителни и 7 последващи).
- По проект **„Ефективно взаимодействие между органите на държавната администрация с оглед защита на правата и интересите на РБ, във връзка с осъществяването на процесуалното представителство пред съдебните институции на ЕС”** е направен анализ на нормативната база за осъществяване на процесуалното представителство и са проучени опитът и практиките за взаимодействие при подготовка на позициите в някои държави членки; направено е предложение за промяна в действащата нормативна уредба в страната; повишен е капацитетът на служители в държавната администрация в областта на европейското право; подобрен е механизмът за взаимодействие между всички заинтересовани институции, участващи в подготовката на позиции в защита на интересите на Република България пред съдебните институции на ЕС.

Процедура BG051PO002/10/1.3-03, обявена през март 2010 г. за бенефициенти централни администрации, има за цел подобряване на процеса на разработване и прилагане на политики в партньорство и координация с всички заинтересовани страни – с акцент в областта на здравеопазването, образованието и културата. По нея през 2010 г. е одобрен един проект – на **Национален фонд „Култура”**, с наименование **„Подобряване на работата на общинските администрации по мониторинга и контрола върху прилагането на Закона за обществените библиотеки и Закона за народните читалища в сътрудничество със заинтересованите страни”**.

Процедура BG051PO002/10/1.3-04, обявена през септември 2010 г., е насочена към подпомагане процеса на **разработване на областните стратегии за развитие и на общинските планове за развитие**, осигурявайки реализацията на всички необходими подготвителни дейности. Това включва: набирането и използването на данни за конкретната област/община, което по-голямата част от администрациите не биха могли да извършат единствено с вътрешен ресурс; извършването на оценка на изпълняваните планове и стратегии; укрепване на съществуващия диалог между самите общини и областни администрации; въвеждане на ефективни механизми за мониторинг и контрол при прилагането на политиките, реализирани от областните и общинските администрации. По тази процедура бяха подадени 54 проектни предложения, а сключените договори са 22 броя.

Процедура с бюджетна линия BG051PO002/11/1.3-05 е насочена към Администрацията на Министерския съвет. Конкретната ѝ цел е да бъде подобрена държавната политика за таксите. За нейното реализиране конкретният бенефициент е представил проектно предложение **„Политика за таксите в съответствие с обществените отношения – условие за добро управление”** на стойност 1 849 379,78 лв. Проектът е в процес на изпълнение. Основният резултат от него ще бъде създаването на **изцяло нова концепция за политиката по отношение на таксите**.

В рамките на **процедура с бюджетна линия BG051PO002/11/1.3-06**, насочена към централните администрации, към момента се реализират 10 проекта, насочени към усъвършенстване управлението на различни приоритетни (секторни) политики в Република България.

Основната цел на **процедура BG051PO002/13/1.3-07** е въвеждането на ефективни механизми (правила) за мониторинг и контрол на изпълнението на общински политики – основен индикатор за постигане на целта на подприоритет 1.3 и приоритетна ос I. Нейното реализиране ще спомогне за създаването на административна култура и методи, ориентирани към резултатите, както и за стройна система за мониторинг и последваща оценка на изпълнението на общинските политики. Разработените и въведени механизми за провеждане на мониторинг и контрол при прилагането на законодателството и политиките ще допринесат не само за оценка на нуждата от подобряване им, но и за по-добър контрол върху процеса на тяхното изпълнение.

ПОДПРИОРИТЕТ 1.4 „АДМИНИСТРАЦИЯТА – ПАРТНЬОР НА БИЗНЕСА”

До момента по подприоритет 1.4 са обявени следните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

През 2008 г. е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за конкретни бенефициенти. По нея през м. юли 2008 г. са сключени четири договора, чието изпълнение е приключило в срок до юли 2009 г.:

Бенефициент	Наименование на проекта	Бюджет в лева
Администрация на Министерския съвет (МС)	Усъвършенстване на координацията и мониторинга при реализацията на концесии	1 363 173,46
Министерство на финансите (МФ)	Анализ на прилагането на „Методически указания за публично-частно партньорство (ПЧП)” с цел разработване на актуализиран вариант, и проучване на българския и на международния опит при структурирането на ПЧП	766 103,76
Агенция по обществени поръчки (АОП)	Добри практики и ефективно партньорство в областта на обществените поръчки	995 000,00
Комисия за защита на конкуренцията (КЗК)	Повишаване на ефективността при използването на публичните ресурси чрез засилване на прозрачността на процедурите по обжалване на възлагането на обществени поръчки и предоставянето на концесии	1 240 000,00

Някои от по-важните резултати, постигнати по гореспоменатите проекти, са както следва:

- По проект „Анализ на прилагането на „Методически указания за публично-частно партньорство (ПЧП)” с цел разработване на актуализиран вариант, и проучване на българския и на международния опит при структурирането на ПЧП” с бенефициент дирекция „Управление на средствата от ЕС” в МФ: изготвен е анализ, указващ необходимостта и насоките от актуализация на „Методически указания за ПЧП”, както и нуждата от промени в законодателството; изготвен е анализ на добри практики, приложими при актуализирането на „Методически указания за ПЧП”; изготвен е актуализиран вариант на „Методически указания за ПЧП”, съответстващ на нормативната база; публикувани са актуализирани указания 1000 броя и записани 1000 диска. След публикуването на актуализиран вариант на „Методически указания за ПЧП” бяха изготвени планове и програми за обучение на представители от централната власт, областните и общинските администрации.
- По проект „Повишаване на ефективността при използването на публичните ресурси чрез засилване на прозрачността на процедурите по обжалване на възлагането на обществени поръчки и предоставянето на концесии” на КЗК са въведени добри практики от ЕС по провеждането на обществени поръчки, разработен е публичен електронен регистър на КЗК, създадена е възможност за електронно подаване на документи и др.; отпечатан е Наръчник с практиката на КЗК и Върховния административен съд по обжалване на обществени поръчки и концесии, който е разпространен сред целевите групи по проекта; ИТ екипът в КЗК е обучен да поддържа и усъвършенства интегрираната информационна система (деловодна система), публичния електронен регистър и Интернет страницата на КЗК. Чрез постигнатите резултати по проекта се осигуряват възможности за намаляване на времето, усилията и разходите на възложителите и концедентите (централната, областната и общинските администрации), на бизнеса и на гражданите в тяхната комуникация с КЗК.

- По проект „Усъвършенстване на координацията и мониторинга при реализацията на концесии” на дирекция „Икономическа и социална политика” в МС са изготвени: три броя аналитични доклади; **Вътрешни правила за работата на Постоянната комисия за ПЧП** към Съвета за координация и мониторинг при реализацията на инфраструктурните проекти с национално значение; два броя **методически указания – за повишаване на ефективността на концесиите** при оптимално използване на публичните ресурси и **за координация при подготовката и мониторинга на реализацията на концесиите**, вкл. институционализирани ПЧП; количествени оценки на потребностите от обучение на персонала на звената, ангажирани с предоставянето на концесии; програми за обучение и презентации, които могат да бъдат използвани и в бъдеще. Разработен е и **Наръчник за идентифициране, подготовка и реализиране на проекти за развитие на градска техническа и социална инфраструктура чрез прилагане на формите за ПЧП** и с възможности за съфинансиране от европейските фондове. Организиран и проведен бяха: две работни посещения в държави – членки на ЕС – във Франция и в Кралство Испания¹; девет семинара и две кръгли маси по въпросите на координацията и мониторинга на концесиите, както и развитието на градската техническа и социална инфраструктура чрез концесии. Разработен беше **Интернет базиран програмен продукт за мониторинг** на изпълнението на проектите, включени в Националната стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата в Република България, и две **Ръководства за потребителите на информационната система**; в базата данни са заложили данни за 242 инвестиционни проекта; към програмния продукт е **разработено ГИС приложение с цел визуализация на селектирани по заявки инвестиционни обекти и тяхното представяне на географска карта на България**. Бяха обучени **81 оператори от ведомствата, управляващи органи или бенефициенти на инфраструктурни проекти с национално значение** в използването на програмния продукт и специализирания ГИС модул.
- По проект „Добри практики и ефективно партньорство в областта на обществените поръчки” на АОП е проучен пазарът на доставки, възлагани чрез обществени поръчки от централната администрация. Проучени са организационните модели, посредством които функционира **Централният орган за обществени поръчки (ЦООП)**; изготвена е **Концепция за въвеждане на ЦООП в България** за нуждите на органите на изпълнителната власт, която е представена на министъра на икономиката и енергетиката. Направено е **проучване на европейските практики при централизирано възлагане** на обществени поръчки. Проведени са две работни посещения в Consip, гр. Рим, Италия; проведена е работна среща в АОП между експерти от АОП и трима чуждестранни експерти от Consip – Италия. Изготвен е доклад до министъра на икономиката и енергетиката, съдържащ **предложения за намаляване на допусканията нарушения и снижаване на риска от корупционни практики** при провеждане на процедури при възлагане на обществени поръчки. Проведени са три обучения в областта на националното и европейското законодателство по обществени поръчки. Издадено е **Ръководство по обществени поръчки – 1600 бр.** **Обновен е Регистърът на обществените поръчки**; изготвен е **проект за създаване на електронен профил на кандидата – „Виртуално досие”**; доизграден е **Порталът за обществени поръчки**, съдържащ богата информация за всички аспекти и етапи от процеса на възлагане на обществените поръчки; реализирана е Back-up стратегия за архивиране и защита на базата данни в Регистъра на обществените поръчки и деловодната система на АОП.

¹ Съответно за проучване на законодателни, институционални и организационни решения и добри практики за координация и мониторинг на концесиите, подходящи за прилагане в България, и за проучване на опита в развитието на градската техническа и социална инфраструктура чрез концесии, вкл. ИПЧП.

През м. май **2008 г.** по подприоритет 1.4 е обявена открита процедура BG051PO002/08/1.4-02 за **централни, областни и общински администрации** (обща стойност 10 млн. лв.). През **2009 г.** по нея са сключени общо **13 договора** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с 3 централни, 9 общински и 1 областна администрации.

Тази процедура по подприоритет 1.4 има за цел да продължи досегашните първоначални стъпки за укрепване на капацитета в централната, областните и общинските администрации за прилагане на различните форми на ПЧП (концесии, обществени поръчки, вкл. аутсорсинг и др.).

Някои от по-важните резултати, постигнати по тях, са:

- извършени анализи на публичните услуги, секторите и обектите, подходящи за ПЧП; извършени проучвания на мнението на гражданите, бизнеса и различните заинтересовани страни за приоритетните публични услуги; идентифициране на възможности за реализиране на ПЧП и допълнителен аутсорсинг на ИТ процеси; разработени „карти“ на обектите и услугите, подходящи за ПЧП; създаден Дискусионен форум „Възможности за прилагане на ПЧП за местно развитие“;
- извършени проучвания, анализи и оценки на досегашните практики за реализиране на ПЧП в Република България и/или в страни – членки на ЕС; извършено проучване на възможните форми на ПЧП на местно ниво;
- разработени концепции, методически документи, насоки за реализация, планове за действие, процедурни наръчници за осъществяване на ПЧП (на местно ниво);
- извършени анализи на европейското законодателство в областта на ПЧП ;
- идентифицирани нормативни актове, в които е необходима промяна за успешна и ефективна реализация на ПЧП; изготвени проекти на предложения за промени в нормативната база;
- изготвени предложения за изменение и допълнение на Устройствените правилници за включване на тематичен раздел за ПЧП; създадени специализирани структурни звена за ПЧП в рамките на съществуващите общински администрации; изготвени правилници за създаване и функциониране на специализирани методически звена за ПЧП;
- разработени Вътрешни правила за прилагане на ПЧП;
- разработени стандартизирани образци/форми на документи за прилагане на ПЧП;
- подготвена еталонна документация съгласно ЗОП при избор на партньор за ПЧП и/или аутсорсинг;
- изготвена Наредба за осъществяване на ПЧП и приложени образци на документи;
- проведени специализирани обучителни семинари за ПЧП за администрациите;
- проектирана, изработена и въведена в експлоатация информационна система за управление на инвестиционните процеси и общинската собственост; разработен и интегриран модел за Интернет регистър на общинската собственост като инструмент, подпомагащ ПЧП, чрез улесняване достъпа на бизнеса до информация;
- разработени и внедрени на Интернет страниците на общините тематични раздели за ПЧП;
- изготвена Стратегия за насърчаване на партньорството между местната власт и бизнеса.

През 2010 г. е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретни бенефициенти по ОПАК, по която е одобрен един проект на Министерството на финансите. Проектът е насочен към постигането на следните специфични цели:

- Оптимизация на работата на Централния орган за обществени поръчки чрез създаване на възможности за електронно възлагане на централизирани обществени поръчки;
- Подобряване на партньорството между ЦООП и администрацията на изпълнителната власт, като се включат всички заинтересовани страни в процеса;
- Стимулиране на конкуренцията чрез създаване на ефективна система за електронно възлагане на обществени поръчки и повишаване на интереса на бизнеса.

Процедура **BG051PO002/12/1.4-05** е с цел облекчаване на администрацията от функции и задачи, които могат да бъдат изпълнявани от частния сектор, и за използване ресурсите и опита на частния сектор при предоставянето на услуги, както и при изграждането, експлоатацията и управлението на инфраструктурни проекти, **този подприоритет подпомага активното прилагане на ПЧП.**

С Решение № 685 от 13 септември 2011 г. на Министерския съвет е **одобрен проект на Закон за публично-частното партньорство**. Той е изготвен от работна група, назначена със заповед на министър-председателя на Република България и на 13.09.2011 г. е внесен в Народното събрание за разглеждане. **Законът за публично-частното партньорство е приет от Народното събрание и обнародван в ДВ, бр. 45/15.06.2012 г.** Законът е в съответствие с целите на правителството за подобряване на бизнес средата в страната, увеличаване на възможностите за инвестиране и привличане на чуждестранни инвестиции. Подобен закон не е съществувал в българското законодателство и до онзи момент този вид взаимоотношения между държавата и частния бизнес не са били регулирани, което, от своя страна, води до прилагането на противоречиви практики при сключването на договори от страна на държавните институции и местните власти.

Съгласно ПМС № 685/13.09.2011 г. е предвидено и приемането на редица нови подзаконовни нормативни актове, както и привеждането им в съответствие с разпоредбите на Закона. Това изисква внимателен анализ, преглед на законодателството и съответна стратегия. Изборът на партньорите от частния сектор трябва да става при спазване на принципите на публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация, при ясни и прозрачни правила и процедури за предоставяне на концесии и обществени поръчки.

Същевременно **укрепването на административния капацитет на координиращите и контролиращи държавни институции в областта на ПЧП** и обществените поръчки е от особена важност за успешното използване на новите форми за ефективно управление на публични средства от администрацията на всички нива. Активното използване на ПЧП и постигането на добри резултати е обвързано и с провеждането на информационни кампании сред бизнеса относно възможностите за партньорство с администрацията.

ПОДПРИОРИТЕТ 1.5 „ПРОЗРАЧНА И ЕФЕКТИВНА СЪДЕБНА СИСТЕМА”

До момента по подприоритет 1.5 са обявени **следните процедури** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. По открита процедура за подбор на проекти за съдилищата, **обявена през 2008 г., през ноември 2008 г. са одобрени пет проекта:**

По проект с наименование **„Утвърждаване на доверието в дейността на Административен съд София – град (АССГ) и повишаване на имиджа му в обществото”** на Административния съд София – град са оптимизирани организацията и работните процеси в нея посредством:

- Разработен Наръчник с вътрешни правила и процедури за работата на АССГ за прозрачност, отчетност и превенция на корупцията;
- Разработен Наръчник с правила и процедури за работните процеси в АССГ и взаимодействието му с други органи на съдебната власт;
- Разработена Комуникационна стратегия;
- Разработен Етичен кодекс на поведение;
- Изградени интерактивни автоматизирани точки за бърз и лесен достъп до информация за молби, преписки и дела и др.

По проект, изпълнен от Военно-апелативния съд е разработена **информационна система за прозрачност във военните съдилища**, към която чрез изграден портал е осигурен достъп и на други военни съдилища.

Административен съд – Видин в партньорство с Административен съд – Враца и Административен съд – Монтана е изпълнил проект **„В услуга на обществото”**, чрез който са подобрени организацията и работните процеси в трите съдилища. Обновени са интернет страниците на съдилищата (в т.ч. пригодени за използване от хора в неравностойно положение), създадени са интерактивни точки за достъп до информация, изработен е Информационен справочник за дейността на трите съдилища, създаден е виртуален мост между тях с цел повишаване на ефективността на работата им и уеднаквяване на съдебните практики и др.

По проект с наименование **„Консултативен форум на районните съдилища” на районен съд – Хасково (партньори: районните съдилища в Пловдив, Ямбол, Шумен, Сливен, Бургас и Враца)** е постигнат устойчив механизъм за взаимодействие между партньорите и между тях и ВСС. Увеличена е ролята на районните съдилища в процеса на формиране на решения, направена е оценка на продължителност на съдебните процедури и са определени времеви стандарти и механизми за управление на движението на делата и намаляване на забавянията.

Софийският окръжен съд е изпълнил проект **„За прозрачно, ефективно, компетентно управление на Софийския окръжен съд (СОС)”**. Чрез него са постигнати основните цели, свързани със системите и механизмите за обмен на информация и комуникация както в рамките на СОС, така и с районните съдилища. Разработено е централизирано, уеб-базирано портално приложение на СОС (осигуряващо възможности за обобщени справки и достъп до делата, както в рамките на съдилищата, така и на гражданите), създадени са правила и процедури за единни стандарти за прозрачност, отчетност и контрол в СОС и районните съдилища

През **2009 г.** е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретни бенефициенти по ОПАК, по която през април 2009 г. са одобрени **три проекта**:

- **„Укрепване на капацитета на Прокуратурата на Република България при взаимодействие с контролните органи за противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на обществения интерес и правата на гражданите”** с бенефициент Прокуратурата на Република България;
- **„Ефективност, отчетност и координация в съдебната система”** с бенефициент Висшия съдебен съвет;
- **„Публичност и ефективност на производството по несъстоятелност”** с бенефициент Министерството на правосъдието.

Процедура BG051PO002/12/1.5-04 е насочена и към изпълнението на Стратегията за продължаване на реформата на съдебната система за периода след 2010 г., като във всички нейни приоритети се съдържат мерки, които отговарят на целите на подприоритет 1.5 (например превръщане на бюджетната процедура в реален механизъм за обществен контрол; **ефективна отчетност и надеждна статистика**; оптимизиране на системата и структурата на съдебните органи; развитие на търговското правосъдие като елемент на привлекателната инвестиционна среда; засилване на гаранциите за върховенство на закона, защита правата на човека, достъп до правосъдие и т.н.).

ПОДПРИОРИТЕТ 1.6 „ТРАНСНАЦИОНАЛНО И МЕЖДУРЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО”

По подприоритет 1.6 са стартирали следните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. По процедурата с **бюджетна линия BG051PO002/10/1.6-01** от юли 2011 г. се изпълнява проект „Подготовка на държавната администрация за въвеждане на еврото в Република България” на Министерството на финансите. През 2013 г. проектът е прекратен поради финансовата криза и сътресенията в Еврозоната.

По процедурата с **бюджетна линия BG051PO002/10/1.6-02** за централни, областни и общински администрации 1.6-02 са получени 70 проектни предложения, от които са сключени 13 договора. Към момента са обучени над 260 служители, като само по проекта на Областна администрация – Кърджали са обучени 138 служители. По същия проект е направена оценка на механизма за вземане на решения в сферата на екологията и водите, земеделието и туризма в област Кърджали, проведено е работно посещение на двама експерти от Регион Хага в Област Кърджали, проведен е семинар „Механизъм за вземане на управленски решения в Област Кърджали през погледа на експерти от Регион Хага. Възможности и перспективи” с 97 участници, изготвени са доклади на експерти от Регион Хага с оценка на състоянието в област Кърджали и препоръки за заимстване на добри управленски практики от Регион Хага; предоставени са методически материали, включващи механизма на вземането на решения в сферата на екологията и водите, земеделието и туризма в Регион Хага, проведено е работно посещение на 8 експерти от Област Кърджали в Регион Хага, проведен е семинар „Възможности за прилагане в Област Кърджали на утвърдени добри практики в Регион Хага” с 41 участници, проучени и идентифицирани са конкретни добри управленски практики от Регион Хага при провеждане на политики за механизма на вземане на решения в сферата на екологията и водите, земеделието и туризма.

По проекта на Община Бобошево са обучени 48 служители и е изградена Интернет платформа с виртуална мрежа за комуникации между партньорите, като 8 регистрирани експерти участват в онлайн дискусии по определените теми, а общо регистрираните потребители към края на 2012 г. са 30. Изготвен е и един стратегически план за сътрудничество.

По проекта на Министерство на финансите са обучени 44 служители и е проведен семинар на тема „Предизвикателства пред сектор „Финансови услуги и пазари” в ЕС: единна нова надзорна и регулаторна рамка и засилване на взаимодействието във финансовия сектор”, както и два стажа на служители от МФ в Австрия.

ПРИОРИТЕТНА ОС II „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”

ПОДПРИОРИТЕТ 2.1 „МОДЕРНО УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ”

В рамките на подприоритет 2.1 към момента са отворени следните процедури, като по три от тях са реализирани или в процес на изпълнение няколко проекта.

По процедура **BG051PO002/07/2.1-01** на ОПАК е рализиран проект на Министерството на държавната администрация и административната реформа „Подобряване на политиката по управление на човешките ресурси в държавната администрация”. Той е насочен към ръководители и служители в звената по управление на човешките ресурси в централната и териториалните администрации, органи по назначаване и висши държавни служители, експерти, студенти и наскоро дипломирани специалисти. Основният резултат от него са разработените **стандарти за управление на човешките ресурси в държавната администрация**. Създадени са 5 професионални стандарта за служителите в звената по управление на човешките ресурси, които включват: стандарти за управленски компетентности, за ключови професионални

компетентности, за специализирани професионални компетентности по седемте ключови процеса за управление на човешки ресурси² и за технически компетентности.

По процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отворена по подприоритет 2.1, в процес на изпълнение са два проекта с бенефициент администрацията на МС, с акцентирание върху следните приоритетни области на действие:

- Развитие и широко приложение на стажантски програми в държавната администрация;
- Утвърждаване на професионална държавна служба с възможност за по-добро заплащане и мобилност;
- Повишаване на ефективността на държавните институции.

Друга процедура, открита по подприоритет 2.1, по която към момента се реализират проекти от страна на централните, областните и общинските администрации, е насочена към продължаване на политиката за подобряване на управлението на човешките ресурси в администрацията в сферите на здравеопазването и образованието.

По процедура **BG051PO002/12/2.1-07** е сключен договор с Администрацията на Министерски съвет през м. януари 2013 г. Целта е да бъдат продължени усилията за **цялостно подобряване на политиката по управление на човешките ресурси в държавната администрация** чрез създаване на Интегрирана информационна система за нуждите на държавната администрация, която ще доведе до повишаване на откритостта и предвидимостта на администрацията, ще подобри нейната достъпност, механизмите за координация и управлението на човешките ресурси.

ПОДПРИОРИТЕТ 2.2 „КОМПЕТЕНТНА И ЕФЕКТИВНА ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ”

В рамките на подприоритет 2.2 досега са отворени **следните процедури** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. **Изпълнени са два проекта** от конкретни бенефициенти по програмата.

Основните дейности, реализирани по **проект на МДААР „Подготовка на служителите от българската държавна администрация за ефективна работа с институциите на ЕС”**, са свързани с провеждането на обучения за служители от държавната администрация, като постигнатите резултати са – 17 311 обучени държавни служители по теми: водене на преговори в процеса на вземане на решения в ЕС, обучения за актуалното състояние на институционалната система на ЕС и др.

По **проект на БАН с наименование „Да инвестираме в хората”** са обучени 3 219 служители от администрацията в областите: управление на човешките ресурси, местно самоуправление, трудово и административно право и др.

По процедура, отворена през 2009 г. (бюджетна линия BG051PO002/09/2.2-03) с конкретен бенефициент Института по публична администрация (ИПА), в процес на изпълнение е проект:

- Укрепване на капацитета на Института по публична администрация за качествено и ефективно предоставяне на обучения за всички нива на администрация;
- Подобряване на знанията и уменията на служителите от държавната администрация, съобразно техните професионални задължения;
- Осигуряване на единен подход и стандарти при предоставянето на обучения за държавната администрация.

Проектът е свързан с повишаване на капацитета на института, както и с разработването на нови, отговарящи на нуждите на администрацията, обучителни програми.

² Седемте ключови процеса за управление на човешките ресурси са: управление на кариерата и мобилността; възнаграждение и придобивки; информация за човешките ресурси; вътрешна комуникация; управление на изпълнението; набиране и подбор; обучение и развитие на човешките ресурси.

По процедура, отворена през м. октомври 2011 г. (бюджетна линия BG051PO002/11/2.2-04), отново с конкретен бенефициент Института по публична администрация (ИПА), в процес на изпълнение е проект за повишаване на квалификацията на служителите от държавната администрация чрез обучения в чужбина (на територията на ЕС).

По процедура с бюджетна линия BG051PO002/12/2.2-05 в процес на изпълнение е договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с конкретен бенефициент Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), за повишаване на квалификацията на служителите от общинската администрация. Към момента процедурата е на етап провеждане на процедури за избор на изпълнители по реда на Закона за обществените поръчки. Сред основните резултати от реализирането на проекта е предвидено да бъдат обучени **5 760 общински служители**.

По процедура с бюджетна линия BG051PO002/12/2.2-06 в процес на изпълнение е договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с конкретен бенефициент Института по психология към МВР, насочен към подобряване и модернизиране на управленско-административния капацитет в МВР чрез актуализиране и усъвършенстване на познанията, стиловете и практиките на лидерство на средния ръководен състав в съответствие с ефективните управленски модели в организациите от сферата на сигурността. Сред основните резултати от реализирането на проекта е предвидено да бъдат **обучени 6 000 служители**.

В рамките на процедури с бюджетни линии BG051PO002/12/2.2-07 и BG051PO002/12/2.2-08 Управляващият орган на ОПАК даде възможност на общинските, областните и централните администрации да повишават квалификацията на служителите си чрез обучения в страната по разнообразни теми, свързани с конкретните функции, които са вменени на служителите, съобразно техните длъжностни характеристики.

Процедура с бюджетна линия BG051PO002/12/2.2-09 за централните администрации е насочена към подобряване на контролната дейност и повишаване на уменията на служителите от администрацията на всички нива в специализирани области като одит и контрол върху дейността на администрацията, сигурност на информацията, управление при кризи, бедствия и аварии.

Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с бюджетна линия BG051PO002/12/2.2-10, за администрацията на Министерския съвет, е насочена към засилване на административния контрол в администрацията, формиране на познания за корупцията като отрицателно обществено явление и развиване на умения и компетентности у служителите в администрацията за ефективно противодействие срещу корупционни прояви.

Процедура BG051PO002/13/2.2-11 си поставя за цел именно да допълни обученията, финансирани с бюджетни средства, като осигури възможност за много по-голям брой служители от всички нива на администрацията да се обучават съобразно техните компетенции и нужди от обучение.

ПОДПРИОРИТЕТ 2.3 „УКРЕПВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА СТРУКТУРИТЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО”

В рамките на проектите, изпълнявани от СГО по двете процедури по подприоритет 2.3, са постигнати следните по-важни резултати:

- Извършване на функционални и организационни анализи за състоянието и капацитета на СГО; разработване на вътрешно-организационни и стратегически документи;
- Аналитични проучвания и доклади на потребностите на СГО от информация – като обхват и вид на необходимата информация, канали и честота на нейното предоставяне;
- Аналитични доклади за нуждите от стратегическо и организационно развитие и обучение;
- Проучвания на добри практики в други държави членки и разработка, издаване и разпространение на наръчници за СГО;
- Разработка на целенасочени учебни програми и учебни материали. Най-често застъпените теми на обучение на СГО и техните членове включват:
 - правен статут и финансово управление на НПО;

- ключови компетенции по изготвяне и управление на проекти;
 - комуникационни и презентационни умения;
 - формулиране и прилагане на местни политики и стратегии за развитие;
 - познания и умения за мониторинг върху дейността на администрацията;
 - застъпничество и лобиране;
 - изграждане и промотиране на партньорства между СГО, бизнеса и местните власти;
 - политики и инструменти на ЕС в подкрепа на регионалното развитие и на гражданското общество;
 - маркетинг и мениджмънт на собствеността на публичния сектор;
 - развитие на ПЧП;
 - управленски умения и организационно управление.
- Създадени електронни библиотеки;
 - Изготвени предложения за промени в нормативната уредба на общините, касаеща СГО;
 - Създаване на информационни бази и регистри за действащите НПО;
 - Разработен Етичен кодекс за цикъла на управление на разходването на средствата, получени по международни програми;
 - Създадени консултативни групи от представители на СГО и държавната администрация;
 - Разработени стратегии за развитие на дейността на СГО;
 - Значително повишаване на възможностите за създаване и развитие на партньорски мрежи между различни СГО от България, от една страна, и между СГО от България и други държави членки, от друга страна, чрез:
 - осъществяване на учебни посещения;
 - разработка на нови организационни Интернет сайтове или подобряване на функционалностите на съществуващи сайтове, разработка и интегриране на ново уеб съдържание;
 - разработка и поддържане на уеб-базирани платформи за предоставяне на обучения и консултации на НПО и на техните членове;
 - подписване на Меморандуми за сътрудничество и партньорство.
 - Информационни кампании за представяне на проведените обучения и за промотиране на създадените партньорски мрежи и добри практики;
 - Организиране на регионални изложения на НПО и дискуссионни форуми и издаване на каталози на НПО;
 - Организиране и провеждане на мотивационни кампании.

Дейностите на водещите организации и на партньорите са съобразени с актуалните потребности от обучение на целевите групи и като правило следват и са в изпълнение на разработени организационни анализи, стратегии за развитие и анализи на нуждите от обучение.

Като резултат е отбелязан напредък в постигането на целите на приоритета. Повишени са квалификацията на служители в администрацията и съдебната система, като са създадени предпоставки за устойчива заетост на обучените лица. Усвоени са умения за създаване на партньорства с изразен елемент на надграждане при търсене на продължителна устойчивост и мултиплициране както на дейностите по организиране и провеждане на обучения, така и за разработка и управление на проекти с външно финансиране.

Много ясно е изразен ефектът на формиране на капацитет на местно ниво както в структурите на гражданското общество, така и у представителите на регионалната и местна администрация и на съдебната система. С това изпълняваните през отчетния период проекти имат индиректен принос за подобряване на условията за реализация на операции на местно и регионално ниво.

Също така положителен е и ефектът върху изградените у бенефициентите – представители на СГО умения за разработка на тръжна документация и провеждане на обществени поръчки в съответствие с действащото законодателство, за което принос имат и проведените от УО на ОПАК разяснителни кампании и обучения на бенефициенти:

- Подобрене в насока за постигане на по-добър баланс между държава и бизнес чрез повишената мотивация и професионална квалификация на представителите на Третия сектор;
- Изградено ефективно партньорство и диалог между СГО и местната администрация;
- Подобряване имиджа на СГО като фактор за развитие и просперитет;
- Създадени организационни и институционални условия за развитие на участието на НПО в публичното управление на местно ниво;
- Стимулиране на активно участие на гражданите чрез НПО в социалния живот и местното управление;
- Изградена съвременна специфична организационна култура в НПО;
- Изградени ядра от обучители;
- Създадени са условия за мултиплициране на знанията и опита на обучаемите;
- Разширено е тематичното и географско поле на СГО;
- Подобрени умения за планиране на дейностите, разработване на политики, повишена устойчивост на организациите;
- Повишаване на качеството на реализираните дейности;
- Повишена разпознаваемост сред медийното пространство;
- Постигнато по-добро управление на човешките ресурси в НПО посредством повишаване мотивацията на служителите и развитие на партньорските взаимоотношения;
- Повишена информираност на нестопанския сектор в областта на формите на комуникация с администрацията и утвърждаване на практика за постоянно взаимодействие;
- Разработени информационни инструменти и механизми за подобряване обмена на информация и улесняване на комуникацията между обществеността;
- Подобряване на организационния, техническия и административен капацитет на местните СГО. Активното им участие в публичните обсъждания на бюджета, изготвените становища и участието им в проведените дискусии показва повишени знания и умения за активно участие в процеса на формиране на общинските политики, вземане на решения и мониторинг върху дейността на администрацията;
- Повишена информираността на НПО за прилаганите местни политики;
- Очевидна промяна в мисленето и отношението на участващите представители на НПО по отношение на новите дейности и инициативи, и стратегии, които да развият в организациите си и работата в партньорство в партньорската мрежа;
- Разширяване на кръгозора и мащаба на индивидуалните и партньорски стратегии;
- Познание на качествени партньори за разработване и управление на мащабни партньорски проекти за по-висок икономически растеж, заетост, повишаване благосъстоянието на общността в общините и региона;
- За общинските администрации ползата се измерва с установеното по-близко сътрудничество, основано на опознаване на проблемите и изискванията към администрацията от страна на неправителствения сектор като изразител на гражданска позиция на населението, разработване и изпълнение на съвместни политики и нови форми на диалог – организационни, функционални и стратегически, както и в усвояване на европейски опит за съвместна работа с гражданския сектор.

ПОДПРИОРИТЕТ 2.4 „КОМПЕТЕНТНА СЪДЕБНА СИСТЕМА И ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”

В рамките на **подприоритет 2.4** досега са отворени **следните процедури** за повишаване на капацитета на магистратите и на съдебните служители и развитие на политиката за управление на човешките ресурси в съдебната система. По-надолу са изброени основните резултати от тях.

По първите четири процедури, отворени по този подприоритет, са финансирани **8 проекта на конкретни бенефициенти от съдебната система**, както следва:

Бенефициент	Проект
Върховен административен съд	Компетентни административни съдии – гаранتي за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване
Прокуратура на РБ	Специализирано компютърно обучение на прокурори и съдебни служители от Прокуратурата на Република България
Агенция по вписванията	Повишаване на квалификацията на служителите, развитие и подобряване на управлението на човешките ресурси в Агенцията по вписванията
Висш съдебен съвет	Компетентни и мотивирани магистрати и съдебни служители
Инспекторат към Висшия съдебен съвет	Укрепване на административния и функционален капацитет на Инспектората към ВСС
Прокуратура на РБ	Развитие на човешките ресурси в областта на международното правно сътрудничество по наказателни въпроси
Национален институт на правосъдието	Създаване на мрежа от съдии-координатори по европейско право
Министерство на правосъдието	Укрепване на капацитета на специализираната администрация на министъра на правосъдието за изпълнение на правомощията му по Закона за съдебната власт, на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията

По проект на **Върховния административен съд „Компетентни административни съдии – гаранти за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване”** са проведени обучения за съдии и съдебни помощници по следните теми: устройство на територията; искове за обезщетения и отговорност на държавата за вреди; данъци; социално и здравно осигуряване; държавна служба. Проучена е практиката на Европейския съд в Люксембург.

Прокуратурата на РБ е изпълнила два проекта по подприоритета. Първият от тях, **„Специализирано компютърно обучение на прокурори и съдебни служители от Прокуратурата на Република България”**, обхваща над 85% от личния състав на Прокуратурата. Проведени са широки обучения за придобиване на базова компютърна грамотност и използване на офис приложения. Друг важен резултат от проекта са успешно организирани специализирани компютърни обучения за съдебните служители, въвеждащи данни в Унифицираната информационна система. Вследствие на тези обучения е отчетено драстично намаляване на грешките при въвеждането на данни в системата, което увеличава надеждността на съдебната статистика.

Вторият проект на Прокуратурата на РБ **„Развитие на човешките ресурси в областта на международното правно сътрудничество по наказателни въпроси”** се концентрира върху укрепването на капацитета на прокурорите в областта на международната правна помощ. Разработено е детайлно Ръководство за работа по наказателни въпроси в областта на международната правна помощ – „Modus operandi – международно правно сътрудничество по наказателни дела”. Над 100 прокурори от цялата страна успешно са преминали специализирано

обучение по английски език. По проекта е разработен специализиран софтуер „Сиела разследване”, който е инсталиран на 100 работни места.

Чрез проект, осъществен от **Висшия съдебен съвет**:

- е разработена система за оценка на натовареността на магистратите и съдебните служители;
- е създадена Методология за мотивиране на съдебните служители;
- е повишен капацитетът на Помощните атестационни комисии чрез наръчник и обучения;
- е създадена и внедрена Интегрирана информационна система за управление на човешките ресурси в съдебната власт. Към момента системата е въведена пилотно в експлоатация в самия ВСС и в 13 органа на съдебната власт: ВКС, ВАС, Администрацията на Главния прокурор, ВКП, ВАП, НСлС, АС София, АП София, АП София, АС София-град, СГС, СГП, РС София, РП София.
- **са проведени голям брой обучения на магистрати и съдебни служители по различни теми.**

Реализирани са и два проекта на:

- Националният институт на правосъдието, насочен към създаване на национална мрежа от съдии-координатори по европейско право. Проектът обхваща всички съдилища на територията на Република България;
- Министерството на правосъдието – за подобряване на квалификацията на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията.

През м. март 2011 г. е отворена процедура с бюджетна линия BG051PO002/11/2.4-05, насочена към съдилищата.

В рамките на процедури с бюджетни линии **BG051PO002/11/2.4-06** и **BG051PO002/11/2.4-07** **Националният институт на правосъдието изпълнява 3 проекта.** Първият от тях: **„Компетентна съдебна система и повишаване на капацитета и ефективността в правораздаването чрез обучение”,** е с основни целеви групи съдиите и съдебните служители. По него се предвижда изработването на **1 план и 8 специализирани програми** за обучение на магистрати и съдебни служители, както и провеждане на стажове и обучения на магистрати и съдебни служители в областта на европейското и наказателното право в чужбина и в страната. Чрез този проект ще бъдат организирани и проведени и **курсове по чужди езици** (английски, френски, немски, испански и италиански), като курсовете ще бъдат за средно владеене на езика – минимум ниво В1.

В изпълнение са **още два проекта по ОПАК** с бенефициент Националният институт на правосъдието. Първият от тях е насочен към укрепване на капацитета на началното обучение чрез консолидиране на мрежата на магистратите-наставници и актуализиране на модела на задължителното първоначално обучение.

Вторият проект цели да повиши квалификацията и подготовката на магистратите за прилагане на правото на ЕС в наказателните, гражданските и административните производства. Предвижда се тази цел да бъде постигната чрез набор от взаимосвързани дейности:

- проучване на нуждите от специализирано обучение на съдии и представители на органите на досъдебното производство по дела за организирана престъпност, корупция, икономически и финансови престъпления;
- проучване на нуждите от специализирано обучение на магистратите по право на ЕС във връзка с разглеждане на наказателни, граждански и административни дела;
- провеждане на обучение на обучители по наказателно и европейско право;
- провеждане на специализирано обучение на съдии и представители на органите на досъдебното производство по дела за организирана престъпност, корупция, икономически и финансови престъпления, както и в приоритетни области от правото на ЕС.

През м. май 2012 г. по подприоритета е отворена още една процедура, насочена към подобряване на процеса на управление на човешките ресурси в съдилищата.

Последната към момента процедура по подприоритет 2.4 е за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на Министерството на вътрешните работи. Тя цели да бъде укрепен капацитетът на разследващите органи за повишаване на ефективността на разследването.

По процедура 2.4-08 от април 2012 г. за съдилищата са получени шест проекта, от които са одобрени пет. Процедурата подкрепя специализирани **обучения по места, различни от тези, организирани от Националния институт на правосъдието**, съобразно спецификите на всеки конкретен съд и вида дела, с които се занимава. Допълнителен фокус е и повишаването на квалификацията на целевите групи по **общи теми**, които са основополагащи за качеството на работата в съдебната система.

По процедурата 2.4-09 по **подприоритет 2.4 „Компетентна съдебна система и ефективно управление на човешките ресурси** от август 2012 г. за МВР е получено и одобрено едно проектно предложение. Целта на процедурата е: Подобряване на квалификацията на магистратите и съдебните служители и развитие на цялостната политика за управление на човешките ресурси в съдебната система. Чрез процедурата ще бъде създадена организация за провеждането на обучение в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план, както за „разследващи полицаи”, така и за всички полицейски органи в МВР, получаващи правомощия да извършват действия по разследването в хипотезите на чл. 212, ал. 2, както и такива, възложени им от прокурор, следовател или разследващ полицай след 28.05.2010 г. Обученията в областта на наказателното право и процес и обучението на посочените по-горе служители е залог за недопускане прекратяването на досъдебни производства за допуснати неотстраними пороци при извършването на действия по разследване в условията на чл. 212, ал. 2 от НПК.

По процедура BG051PO002/12/2.4-10 от октомври 2012 г. за конкретни бенефициенти от съдебната система е получено и одобрено едно проектно предложение. Процедурата е с цел да се осигури необходимата подкрепа за **продължаващи специализирано обучение и повишаване на професионализма на магистратите и съдебните служители в съдебната система**. По този начин чрез обученията ще бъдат въведени добри практики в работата на магистратите и служителите, ще се повиши ефективността на наказателния процес, което е важна стъпка в посока удовлетворяване на очакванията на обществото за бързо, справедливо и качествено правосъдие.

ПОДПРИОРИТЕТ 2.5 „ТРАНСНАЦИОНАЛНО И МЕЖДУРЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО”

По процедурата за **централни, областни и общински администрации** с бюджетна линия **BG051PO002/10/2.5-01** в периода януари-юни 2012 г. са сключени 12 договора с бенефициенти. Процедурата дава възможност да **обменят опит и добри практики с останалите 26 държави членки в областта на ефективното управление на човешките ресурси**. Освен централните, областните и общинските администрации, администрацията на Народното събрание, администрацията на Президента, Националната здравноосигурителна каса, Националният осигурителен институт и Сметната палата също ще могат да кандидатстват и чрез процедурата да споделят опит с други институции в областта на управлението и развитието на техните човешки ресурси.

Най-значими резултати се отчитат по проектите на Министерството на вътрешните работи и Община Варна. По проекта на Община Варна е проведено работно посещение на десет експерти в Община Дордрехт.

По проекта на МВР във връзка с прегледа на законодателството, организационно-управленския модел и методиките за определяне на числеността на служителите в администрацията са проведени две работни посещения на петима български експерти във Федералното министерство на вътрешните работи на Германия. Във връзка със съвместното разработване на проект на методика за определяне на числеността на административните структури на МВР на Република България са проведени три работни посещения на четирима експерти на Федералното министерство на вътрешните работи на Германия в МВР. Във връзка с

адаптиране на длъжностните характеристики на административните структури в МВР с германските добри практики е проведено работно посещение на петима български експерти и четирима експерти на Федералното министерство на вътрешните работи на Германия са посетили МВР-София. Във връзка с изследване на практиките и процедурите за осигуряване на длъжности за хора в неравностойно положение е проведено работно посещение на петима български експерти във ФРГ.

ПРИОРИТЕТНА ОС III „КАЧЕСТВЕНА АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ”

ПОДПРИОРИТЕТ 3.1 „ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕТО ЗА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА, В ТОВА ЧИСЛО ЧРЕЗ РАЗВИТИЕ НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ”

В рамките на подприоритет 3.1 „Подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса, в това число чрез развитие на електронното управление” до момента са открити следните процедури:

- По процедура **BG051PO002/07/3.1-01** са реализирани три мащабни проекта на **Министерството на държавната администрация и административната реформа: „Промотиране на системи, инструменти и добри практики за управление на качеството в администрациите”,** в резултат на който са въведени и сертифицирани системи ISO в 100 общински администрации в Република България.
- Постигнатите цели в проект **„Създаване на модерна и унифицирана визия на българската държавна администрация в контекста на членството на страната в Европейския съюз”** са постигнати следните резултати: налагане на обща корпоративна идентичност на държавната администрация; осигуряване на облекчен достъп до информация за лица с увредено зрение; осигуряване на достъп и за гражданите на Европейския съюз, които не ползват български език; повишаване на престижа на държавната администрация и на доверието на гражданите и бизнеса в нея.
- По проект **„Разработване на среда, осигуряваща електронни разплащания в процеса за предоставяне на административни услуги по електронен път”** е изготвен анализ на съществуващите системи за разплащания, позволяващи електронен обмен; изготвени са правила за работа на платежни оператори и условията и редът за акредитацията им за извършване на плащания на електронни административни услуги; разработен е софтуер за извършване на плащания на електронни административни услуги; обучени са системни администратори и е разработена система за интерактивно обучение на служителите.

През **2008 г.** по ОПАК е открита процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за **централни, областни и общински администрации с бюджетна линия BG051PO002/08/3.1-02.** Целите на тази процедурата са свързани с:

- по-добро административно обслужване и регулиране, включително чрез електронно правителство;
- спестяване на време и средства на потребителите и гарантиране на повече прозрачност;
- повишаване на удовлетвореността на гражданите и бизнеса, включително на гражданите в неравностойно положение;
- налагане на по-добро управление, както и подобряване на конкурентоспособността на българската икономика.

По процедурата са сключени **48 договора** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В преобладаващата част от проектите, които са в процес на изпълнение, са заложили дейности за развитие на **електронното правителство и електронните услуги.**

На 30 ноември 2009 г. е открита процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по **подприоритет 3.1, бюджетна линия BG051PO002/09/3.1-03**. Нейните цели са насочени към реализиране на хоризонтални политики за подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса чрез прилагане на принципите на електронното управление (осигуряване на служебното начало при административното обслужване, разработване и развитие на интегрирани електронни административни услуги). По процедурата са сключени договори за финансирането на 2 проекта с конкретния бенефициент – Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

През м. март 2010 г. е открита процедура с **бюджетна линия BG051PO002/09/3.1-04**, която цели:

- развитието на качествени и насочени към потребителя административни услуги в приходните администрации;
- подобряване на съществуващите услуги, предоставяни от приходните администрации за гражданите и бизнеса;
- изграждане на капацитет за прилагане на електронното управление;
- повишаване на събираемостта на приходи в бюджета на държавата.

По процедурата са сключени 5 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Последната процедура по подприоритета, с **бюджетна линия BG051PO002/11/3.1- 06**, е отворена през м. януари 2011 г. и е за развитие на качествени и насочени към потребителя административни услуги в приходните администрации. По процедурата бяха получени 21 проектни предложения, от които 13 са одобрени, но поради изчерпване бюджета на процедурата през февруари 2012 г. бяха сключени само 8 договора за безвъзмездна помощ.

Процедура BG051PO002/11/3.1-07 цели подпомагане на администрациите в процеса на съвместно предоставяне на усъвършенствани, комплексни административни услуги. Подпомага се предоставянето на услуги, при които се прилага подходът „епизоди от живота“. Предоставянето на такива услуги се осъществява от няколко на брой администрации и е необходимо тясно взаимодействие и обмен на информация между тях (напр. услугата легализиране на диплома, което изисква взаимодействието между МВнР и МОН/МТИТС/МО; издаване на документ за самоличност, което изисква взаимодействие между съответната общинска администрация и МВР). За тази цел е необходимо да се осигури нормативната база, която да изисква и регламентира предоставянето на комплексни услуги, обмен на информация и документи по служебен път и предоставяне на вътрешни административни услуги между различните администрации. Процедурите и работните процеси по предоставяне на комплексни услуги трябва да бъдат оптимизирани и да се извърши реинженеринг на техните работни процеси чрез различни канали за достъп.

По процедурата 3.1-07 от м. февруари 2011 г. за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на Администрацията на Министерския съвет бяха получени и одобрени две проектни предложения. Проектите са в изпълнение от октомври 2011 г.

ПОДПРИОРИТЕТ 3.2 „СТАНДАРТНА ИНФОРМАЦИОННО-КОМУНИКАЦИОННА СРЕДА И ОПЕРАТИВНА СЪВМЕСТИМОСТ

В рамките на **подприоритет 3.2 „Стандартна информационно-комуникационна среда и оперативна съвместимост”** досега са отворени следните **процедури**, по които към момента е сключен един договор с МТИТС на стойност 12 млн. лв. и 7 договора с централни администрации, по които са финансирани дейности, свързани със създаване на информационна и комуникационна платформа за постигане на оперативна съвместимост на пространствени данни и услуги за ползване от държавната администрация и гражданите.

По процедурата 3.2-02 от м. януари за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на МТИТС беше получено и одобрено едно проектно предложение. Проектът е в изпълнение от септември 2011 г. Целта на процедурата е да осигури стандартна и съвместима

информационно-комуникационна среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса. Тя е насочена към надграждане на съществуващите и изграждане на нови централни системи на електронното правителство (ЕП) с оглед усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса.

Процедура 3.2-03 е обявена праз м. февруари **2012 г.** Основната ѝ цел е усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса, постигане на оперативна съвместимост на национално ниво – от фрагментирани и затворени към интегрирани и технологично независими решения. Бенефициенти са централните администрации, от които бяха получени 19 проектни предложения и са одобрени 7. Договорите са сключени в края на 2012 и началото на 2013 г.

Настоящата процедура **BG051PO002/13/3.2-04** е продължение и на процедура с бюджетна линия **BG051PO002/12/3.2-03**. Тя беше отворена поради големия интерес от страна на централните администрации към приоритетната ос и също е насочена към усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса. Основните цели на процедурата са:

- Разширяване на функционалността на Единния портал за предоставяне на електронни административни услуги като точка за достъп до Единното звено за контакт (ЕЗК);
- Осигуряване на оперативна съвместимост на информационните системи на администрациите на хоризонтално ниво.

ПОДПРИОРИТЕТ 3.3 „ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕТО ОТ СТРАНА НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЧРЕЗ РАЗВИТИЕ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ”

В рамките на подприоритета досега са отворени следните процедури:

По процедура **BG051PO002/08/3.3-02** е изпълнен един **проект на Висшия съдебен съвет с наименование „Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие”**. По проекта са постигнати следните основни резултати:

- обновени са четирите системи за управление на съдебните дела, които са внедрени в апелативните, окръжните и районните съдилища;
- създаден е и внедрен централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, който автоматизира дейността във връзка с прилагането на чл. 64 от Закона за съдебната власт;
- създаден е и внедрен специализиран софтуер за мониторинг и контрол на вещите лица;
- извършена е интеграция между различните софтуери, с което е осигурен обмен на данни между отделните системи.

По процедура **BG051PO002/11/3.3-03** са сключени три договора с бенефицинти: Прокуратурата на Република България и Министерството на правосъдието. И трите проекта са свързани с **надграждането на Единната информационна система за противодействие на престъпността**.

Основната цел на процедура **BG051PO002/12/3.3-04** е насочена към повишаване на качеството на предоставяните услуги на гражданите и бизнеса чрез подобряване и развитие на системата и централизирания портал на е-правосъдие. Процедурата осигурява оперативна съвместимост и възможност за обмен на данни и/или документи между информационните системи в съдебната система и между тях и единната среда за обмен на документи на държавната администрация. По нея ще се оптимизира и директният обмен на данни и документи със съответните системи на Европейския съюз. По процедурата бяха получени три проектни предложения и бяха одобрени две от тях – на Министерството на правосъдието. Договорите ще бъдат сключени тази година. При успешно изпълнение на проектите **в края на 2013 г. ще има функционираща базова версия на портал за е-правосъдие**.